

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

Bernard Lievegoed School, afdeling basisonderwijs

Plaats : Maastricht
BRIN nummer : 07CP|C1
Onderzoeksnummer : 194992
Datum onderzoek : 28 maart 2013
Datum vaststelling : 22 mei 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	9
3	CONCLUSIE	11
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 28 maart 2013 heeft de inspectie de afdeling basisonderwijs van de Bernard Lievegoed School bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Themaonderzoek onderwijskundig leiderschap schoolleiding

De inspectie voert in 2013 een landelijk themaonderzoek uit naar het onderwijskundig leiderschap van de schoolleiding in verschillende onderwijssectoren. In dat kader heeft de inspectie op Bernard Lievegoed School naast het vierjaarlijkse onderzoek tevens gegevens verzameld ten behoeve van dit themaonderzoek. Het onderzoek heeft tot doel meer inzicht te krijgen in de rol van de schoolleiding bij de kwaliteit en de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Het gaat daarbij zowel om de relatie tussen schoolleiding en leraren (benutting professionele ruimte, opbrengstgericht werken) als om de relatie tussen schoolleiding en bestuur (verbeteren en borgen van de kwaliteit van het onderwijs).

De inspectie wil met dit themaonderzoek op landelijk niveau een beeld schetsen van de kwaliteit van het onderwijskundig leiderschap van de schoolleiding in verschillende onderwijssectoren en zal hierover rapporteren in een afzonderlijk rapport en in het Onderwijsverslag 2012/2013.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - Schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie, de intern begeleiders en een vertegenwoordiging van het bestuur zijn gevoerd.

Het themaonderzoek naar de kwaliteit van het onderwijskundig leiderschap van de schoolleiding bestond uit de volgende activiteiten:

- Opvragen van aanvullende informatie via digitale vragenlijsten bij de schoolleiding, het bestuur en bij de leraren waar lessen zijn bezocht.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - in een aantal klassen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen. Deze lesbezoeken vonden plaats in de kleuterklas, klas 3 en klas 5;
 - gesprekken met geobserveerde leraren zijn gevoerd;
 - gesprekken zijn gevoerd met de schoolleiding en met het bestuur.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op de Bernhard Lievegoed School naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op de Bernard Lievegoed School de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is.

Toelichting

Resultaten

Het niveau van de eindopbrengsten is voldoende. De inspectie baseert dit oordeel op de resultaten van de leerlingen op het Drempelonderzoek in 2013 en de resultaten uit het leerlingvolgsysteem voor groep 8 in 2012 en 2011. Deze liggen steeds boven de norm die de inspectie hanteert.

De tussentijdse opbrengsten zijn echter onvoldoende. Voor dit oordeel kijkt de inspectie naar de meest recente resultaten van de leerlingen op de toetsen voor technisch lezen in klas 2 en 3, begrijpend lezen in klas 4 en rekenen en wiskunde in klas 2 en 4. Voor alle genoemde onderdelen voldoen de gemiddelde resultaten van de leerlingen niet aan de normen die de inspectie hanteert. De school is zich hiervan bewust en kan vanuit een eigen analyse ook verklarende factoren benoemen. Dat neemt niet weg dat forse en gerichte inspanningen nodig zijn om de resultaten in deze klassen op een aanvaardbaar niveau te brengen.

Over het niveau van de sociale competenties doet de inspectie geen uitspraak. De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen wel, maar het gebruikte instrument is niet landelijk genormeerd. Om deze reden kan de inspectie geen oordeel geven.

Zorg en begeleiding

De zorg en begeleiding op de Bernhard Lievegoed School is op orde. De school werkt met twee intern begeleiders, die ieder hun eigen specifieke competenties en daaraan gerelateerde taken hebben. Het leerlingvolgsysteem is compleet. Het bevat namelijk zowel een toetslijn op basis van landelijk genormeerde toetsen als een breed observatie-instrument voor de kleuters. Het schooljaar wordt opgedeeld in drie zorgperiodes waaraan steeds een groepsbespreking vooraf gaat. De school signaleert zorgleerlingen tijdig en weet op grond van een zorgvuldige analyse op adequate wijze extra hulp of zorg in te zetten. Een groot aantal zorgtrajecten krijgt vorm volgens de principes van het zogenoemde Handelings Gericht Werken (HGW). In een enkel geval wordt nauw samengewerkt met een externe remedial teacher die binnen de schoolmuren met leerlingen werkt.

Kwaliteitszorg

De inspectie waardeert het merendeel van de indicatoren binnen de kwaliteitszorg als voldoende. De school heeft goed zicht op de kenmerken van de leerlingenpopulatie en de verschillen in onderwijsbehoeften. Met de komst van een nieuwe directeur - anderhalf jaar geleden - is de werkwijze van de school op veel aspecten tegen het licht gehouden. De directie heeft de ambitie een moderne Vrije School te willen worden, die voldoet aan de hedendaagse eisen en past in het huidige tijdsbeeld. Zij is er, samen met het team, van overtuigd dat dit kan zonder de uitgangspunten van het concept Vrije School geweld aan te doen.

Een van de eerst zichtbare resultaten van het herijken van de werkwijzen binnen de school is het vastleggen en protocolleren van afspraken en procedures binnen de school. In relatief korte tijd is een overzichtelijk kwaliteitshandboek tot stand gekomen. Zowel de directie als de intern begeleiders bezoeken frequent de klassen om leerkrachten te ondersteunen bij het werken met de klas en het implementeren van nieuwe werkwijzen. Hierdoor bestaat er goed zicht op het handelen van de onderwijspraktijk in de klassen. De inspectie waardeert indicator 9.5 - de borging van de kwaliteit - dan ook als 'goed'.

Een tweede zichtbaar resultaat is de wijze waarop de school het niveau van de opbrengsten evalueert. Zo heeft zij zelf al vastgesteld dat het niveau van de opbrengsten in de middenbouw op dit moment onvoldoende is, en zijn er verbetermaatregelen opgesteld met als doel de resultaten te verbeteren en voorkomen dat dit opnieuw kan gebeuren. Uit de plannen van aanpak blijkt dat er doelgericht naar verbetering toe wordt gewerkt.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen benoemt de inspectie ook een verbeterpunt binnen de kwaliteitszorg. De school beschikt namelijk nog niet over een systematiek om binnen een schoolplanperiode alle relevante aspecten van het onderwijsleerproces te evalueren. Om die reden waardeert de inspectie de betreffende indicator (9.3) als onvoldoende.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Bernhard Lievegoed School op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.		•			
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	